

VIJESTI

Koncili u budućnosti. Podsekretar II vatikanskog koncila, nadbiskup Saragose (Španjolska) C. M. Consales izjavio je novinarima da bi bila iluzija očekivati da će ovaj koncil riješiti sve probleme Crkve, ali je vrlo vjerojatno da će za Crkvu i čovječanstvo biti od izvanredno velikog značenja slično kao što je bio tridentinski koncil. Crkva treba da ide u korak s napretkom ljudskog društva i stoga možemo računati da će opći koncili u budućnosti biti češći nego do sada (Kichenzeitung für das Bistum Aachen 1962, 48, 4).

Sheme predložene koncilu. Između mnogobrojnih shema koje su pripremljene komisije predložile ocima II vatikanskog koncila pobrojit ćemo one koje smatramo da će čitaocima posebno zanimati. **Teološka komisija** je predložila novu formulu ispovjesti vjere, konstituciju o izvorima objave, konstituciju o čuvanju vjere (11 poglavlja, među njima o Bogu Stvoritelju i evoluciji svijeta, o sudbini djece što umiru bez krštenja), konstituciju o Crkvi (11 poglavlja, među njima o episkopatu kao vrhuncu sakramenta reda i prezbiteratu, o redovništvu, o laicima, o učećoj Crkvi, o odnosu Crkve i države, o toleranciji, o ekumenizmu), konstituciju o moralnom redu i konstituciju o čistoći, djevičanstvu, ženidbi i obitelji. — **Komisija za biskupe i vodstvo dijeceza** predložila je: dekret o podjeli dijeceza, o biskupskim sastancima, dekret o odnosu biskupa i župnika, dekret o odnosu biskupa i kongregacija rimske kurije, dekret o pomoćnim biskupima, dekret o osnovnim pitanjima dušobrižništva (7 poglavlja, među njima o dušobrižništvu pomoraca, nomada i turista). — **Mješovita komisija biskupa i redovnika** predložila je shemu o međusobnim odnosima u vezi s apostolatom. — **Komisija za disciplinu klera i vjernika** predložila je dekret o svetosti svećeničkog života, o dužnostima župnika, o raspodjeli klera, o crkvenim zapovijedima, o svećeničkom odijelu i tonzuri, o katehizaciji, o cenzuri i zabrani knjiga, o crkvenim kaznama, o misnim stipendijama, o pripuštanju prijašnjih nekatoličkih duhovnika na ređenje. — **Komisija za redovnike** predložila je shemu o staležima savršenosti (32 poglavlja) gdje se posebno govori o novijim laičkim institutima i o obnovi redovničkog života. — **Komisija za disciplinu sakramenata** predložila je deset dekreta o krizmi, ispovijedi, svećeničkom ređenju, otpalim svećenicima, ženidbenim zaprekama, mješovitim ženidbama, ženidbenom pristanku, formi i procesu. — **Liturgijska komisija** predložila je shemu konstitucije o sv. liturgiji (8 poglavlja). — **Komisija za nauke i sjemeništa** predložila je: konstituciju o odgoju klera, dekret o poslušnosti crkvenom učiteljstvu, konstituciju o katoličkim školama, dekret o unapređivanju svećeničkih zvanja, dekret o unapređivanju akademskih nauka na crkvenim visokim školama: —

Liturgija je djelo čitave Crkve. Stoga svi vjernici kao udovi otajstvenog tijela moraju liturgiju ljubiti i u njoj živo sudjelovati.

Pio XII

Komisija za istočne Crkve predložila je 11 dekreta: o jedinstvu Crkve, *communicatio in sacris* s nekatoličkim pravoslavnim kršćanima, o patrijaršima, o vlasti biskupa, o različitim obredima, o stalnom kalendaru i uskrsnom blagdanu, o živom jeziku u liturgiji. — **Komisija za misije** predložila je 7 dekreta o vodstvu misija, o disciplini klera, o naucima, o svetim redovima, o liturgiji, o koordinaciji misijskog rada. — **Komisija za laički apostolat** predložila je opsežnu konstituciju od 42 poglavlja o duhu i različitim oblicima apostolata posebno o karitativnom i socijalnom apostolatu. — **Sekretarijat za štampu i publicistiku** predložio je konstituciju o sredstvima obavještanja. — **Sekretarijat za jedinstvo kršćana** predložio je konstituciju o vjerskoj slobodi, o suradnji katolika i nekatolika, o odnosu Crkve i države, o molitvi za jedinstvo crkava, zatim pastoralni dekret o katoličkom ekumenizmu. — Nije isključeno da tokom rada koncila ne budu predložene i druge sheme, a isto tako može se dogoditi da neke od predloženih shema ne budu uzete u obzir (Herder-Korrespondenz 1962, 2, 103-104).

Prvi laik na koncilu. Član francuske akademije Jean Guilton pozvan je službeno da prisustvuje radu koncila. To je u novije vrijeme prvi slučaj da laik sudjeluje u ekumenskom koncilu (Kirchenzeitung für das Bistum Aachen 1962, 48,4).

Koncil — nekatolici — moderni svijet. Monogostroke težnje da se Crkva približi i stupi u kontakt s nekatolicima i s modernim svijetom došle su do izražaja na koncilu. Francuska i njemačka katolička štampa daje u tom pogledu osobito značenje odluci Sv. Oca da se preradi shema o izvorima objave koja nije imala dovoljno ekumenskog i pomirnog duha. Prigodom debate i glasanja o toj shemi pokazalo se da veći broj koncilskih otaca smatra da se Crkva mora pokazati širokogrudnijom prema onima koji su joj daleko. Isusovac Mario von Galli daje tom događaju vrlo veliko značenje: »Pred našim se očima odigrala drama uzbudljivija i napetija nego kakav roman ili film. Ali ta drama nije bila pjesnička umotvorina — ona je bila stvarnost. Ta je stvarnost bila povijest Crkve, povijest svijeta, povijest spasenja! Diskusija prijedloga o Sv. Pismu i predaji pretstavlja njezin vrhunac. Ta je rasprava po prilici ovo značila: Da li razgovarati s modernim svijetom i s odijeljenom braćom ili se ograditi od njihove opasnosti... Težište zbivanja već se okreće na jednu stranu. Crkva živi!« (Kirchenzeitung für Bistum Aachen 1962, 48,5).

Koncil i jedinstvo kršćana. Na osamnaestoj generalnoj kongregaciji II vatikanskog koncila konstantirano je da je potrebno da i katolici i pravoslavni učine reviziju svoga dosadašnjeg stava i da poprave pogreške učinjene u prošlosti jer je pogrešaka bilo i na jednoj i na drugoj strani, osobito pogrešaka izostavljanjem. Također je konstantirano da susreti između članova katoličke hijerarhije i hijerarhije drugih kršćanskih zajednica mogu uroditi dobrim plodovima. Naglašeno je da elementi koji spajaju katolike i pravoslavne daleko nadvisuju one elemente koji ih dijele. Istočna crkva ima svoj postanak, razvoj, ustrojstvo i liturgiju od apostola i otaca prvih vjekova i, gledajući povijesno, nije ništa dužna rimskoj Crkvi. Potrebno je dobro naglasiti da jedinstvo ne

mora u sebi uključiti i jednoličnost (L'Osservatore Romano 28. XI 1962, 1).

Nove prefacije. Dekretom od 29. V 1962. odobrio je SZO za sve francuske dijeceze 6 novih prefacija: za advenat, Tjelovo, posvetu crkve, sv. Ivana Krstitelja, Zaštitnika biskupije i Svih svetih (Heiliger Dienst 1962, 4, 137).

Patrijarh Maksim o liturgijskoj shemi. Francuska štampa je objavila govor što ga je na francuskom jeziku držao patrijarh Maksim IV Saigh na generalnoj kongregaciji koncila 23. X 1962. U tom govoru istaknuto je da je liturgijska shema kao cjelina izvrsno sastavljena i da liturgijski pokret, kojega je plod ta shema, zaslužuje priznanje. Patrijarh uporno traži najširu upotrebu živog jezika pozivajući se na riječi sv. Pavla: »Ako zahvaljuješ na nerazumljivom jeziku, kako će onaj koji nije poučen reći Amen na tvoju zahvalu kad ne razumije što govoriš?!« (1 Kor 14, 16). On je dapače izjavio: »Mi istočnjaci ne možemo shvatiti kako se može sakupljati vjernike u crkvu da mole molitvu na nerazumljivom jeziku« (Herder-Korrespondenz 1962, 3, 153-154).

Koncelebracija. Na dvanaestoj generalnoj kongregaciji među ostalim raspravljalo se i o koncelebraciji. Preporučeno je da bi se koncelebracija uvela u samostane i redovničke zajednice kao sredstvo unapređenja pobožnosti i jedinstva (L'Osservatore Romano 5-6. XI 1962, 3).

Kardinal Lercaro o liturgiji. Nedavno je P. Gheddo intervjuirao bolonjskog nadbiskupa. Evo što je ovaj tom prilikom rekao: Valjda nikad kao u naše dane nije vladao tako velik interes za liturgiju. Liturgija je zajedničarska molitva pa je stoga njezino pastoralno značenje vrlo veliko. Liturgija je zapravo sastanak kršćanske obitelji s Ocem. Na tom se sastanku slušaju Očeve riječi, prinosi Zrtva, prima milost i oprostjenje a uvijek posredovanjem Prvorodenog među braćom. Zajedničarski se osjećaj izražava i podržava sakramentalnim sudjelovanjem u svakoj a posebno u nedjeljnoj Misi. Pričest nije samo sjedinjenje s Kristom nego i s braćom i zato lit. priprava za Pričest počinje s Oče naš — zajedničkim pozdravom Ocu — i završava lomljenjem kruha, činom po kom je u starini Euharistija nosila ime. — Od mladića što stanuju pod njegovim krovom formirao je kardinal litur. zajednicu koja se zasniva na liturg., na njenom zajedničarskom i bratskom duhu. Mladići sami određuju kako će provesti dan. Nema tu ni rasporeda sati ni rasporeda rada, ali interesantno, da još nikad nisu iznevjerili povjerenje što im ga nadbiskup iskazuje. Misa je centar njihova života i u njoj sudjeluju. Žive liturgijskim životom. Kardinal kaže: među njima vlada tolika ljubav da im mogu zavidjeti mnoge redovničke zajednice a ovu ljubav stvara osjećaj jedinstva pred Bogom, kult što mu ga iskazuju. Iako se mladići

Drugi vatikanski sabor je prije svega sabor obnove.

Ivan XXIII

šale, raspravljaju, smiju, ipak među njima nema svada. Njihov je broj ove godine 55. Nisu svi Talijani. Ima ih iz Nigerije, Sudana a jedan je čak pravoslavac. Kod njih je velika svijest odgovornosti i bratska ljubav pa im nije potreban ni nadzor ni kontrola. A baš to dvoje su postigli intezivnim liturgijskim životom. Liturgija, ako ju se shvati i proživi, završio je kardinal, u stanju je stvoriti bratske zajednice ujedinjene u bogoštovlju i Kristovoj ljubavi (L'Osservatore Romano, 10. XI 1962, 3).

Kršćansko - muslimanski kongres. Najveći učenjak korana u Damasku, šejk Ahmed Kestaro predložio je u jednom govoru da održi zajednički »kršćansko-muslimanski kongres«. On je istaknuo potrebu zajedničkog rada na području religije u današnjem svijetu. Pozvao se na riječ Sv. Oca Ivana XXIII prema kojoj bi i katolička Crkva smatrala islam »božanskom religijom« (Der Sonntag 1962, 49, 3).

Sveti Otac i odijeljeni kršćani. U govoru što ga je držao 13. X 1962. delegatima odijeljenih kršćanskih zajednica, promatračima II vatikanskog koncila, Sveti Otac je rekao: »Doživio sam mnogo susreta s kršćanima različitih naziva. Ne sjećam se da je ikada među nama iskrsla bilo kakva pometnja u načelima niti ikakva suprotnost na području ljubavi. Mi nismo nikad rasparavljali nego smo razgovarali, mi nismo diskutirali nego smo se ljubili. Jednom, vrlo davno, dao sam nekom časnom starcu, prelatu istočne Crkve, koja nije bila u zajednici s Rimom, medalju pontifikata Pia XI. S moje strane to je bio samo znak prijaznosti i pažnje. Međutim nešto kasnije pri kraju života odredio je taj starac da mu, kad umre stave tu medalju na prsa. Lično sam vidio da su tako i učinili. Uspomena na to i danas mi je vrlo ugodna« (L'Osservatore Romano 15—16. X 1962, 1).

Crkva u misijama. Broj dijaceza u misijskim zemljama danas je pet puta veći nego pred dvadeset godina. Kroz ovo kratko razdoblje uspostavljena je crkvena hijerarhija u blizu 40 zemalja. Danas u misijskim krajevima ima 107 nadbiskupija a g. 1941. bilo je samo 21 nadbiskupija i 75 biskupija (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 45, 2).

Euharistijski kongres. Slijedeći međunarodni euharistijski kongres održat će se 28. XI do 6. XII 1964. u Bombayu (Münchener kath. Kirchenzeitung 1962, 39, 805).

Sveto pismo na japanskom. Salezijanci Barboro i del Col preveli su čitavo Sv. Pismo na japanski jezik (Der Sonntag 1962, 49, 3).

Časopis bogoslovskog fakulteta. Već je sve pripremljeno za izdanje 1. broja znanstvenog časopisa zagrebačkog bogoslovskog fakulteta i očekuje se da će uskoro izići. List će imati oko 160 stranica u osmini. Zbog malog broja istisaka pretplata će za pojedini broj iznositi 1000 dinara.

Katehetski tečaj za časne sestre. Školske godine 1961/62. održan je u sklopu teološkog fakulteta u Zagrebu jednogodišnji katehetski tečaj za časne sestre. Od osamdeset i jedne polaznice njih

sedamdeset i četiri su postigle uvjete da poslije položenih ispita dobiju svjedodžbu. Tu je svjedodžbu postiglo do 16. IX 1962. šestdeset i osam polaznica. Znatan dio tih sestara već katehizira u gradskim i seoskim župama (Zagreb, Subotica, Osijek itd.). — Dne 16. rujna počela obuka novog jednogodišnjeg katehetskog tečaja. U nj se upisalo pedeset polaznica.

Umro Dr Aleksandar Gahs. U Zagrebu je 1. XII 1962. umro poznati učenjak, dugogodišnji profesor bogoslovskog fakulteta Dr Aleksandar Gahs. Pokojnik se odlikovao veoma intenzivnim duhovnim životom. Za sv. Misu se znao pripravljati satima. Brevijar je upravo studirao. Vrlo se zanimao za liturgijske novosti i probleme. U zagrebaškoj katedrali oprostio se od njega dr S. Bakšić a kod pogreba u Požegi dr Ivan Škreblin.

Umro prvi pretplatnik »Službe Božje«. U zadarskom nadbiskupskom sjemeništu umro je 12. XI 1962. don Marijan Milin, dugogodišnji župnik Bilbinja. Mnogobrojne oznake njegove pastirske revnosti neka popuni činjenica da se on prije nego itko drugi (11. X 1960.) javio kao pretplatnik »Službe Božje«.

Umro Jacques Zeiller. Dne 2. srpnja 1962. umro je u Saint-Michel-sur-Orge u Francuskoj poznati katolički učenjak, povjesničar i arheolog Jacques Zeiller rodnom iz Pariza u 84. godini života. U dugoj svojoj naučnoj karijeri napisao je mnogo vrijednih studija i članaka s područja kršćanske arheologije i povijesti Crkve iz prvog doba kršćanstva. Prvi članak 1902. g. napisao je o iskopinama u Solinu, zatim su slijedili drugi brojni radovi o starokršćanskim spomenicima i kršć. povijesti Ilirika. G. 1906. imenovan je profesorom na katoličkom sveučilištu u Friburgu u Švicarskoj. Suradnik i prijatelj našega don Frane Bulića prigodom njegove 75-godišnjice napisao je članak o starim kršćanskim spomenicima podunavskih pokrajina rimskog carstva za **Bulićev zbornik** — Streba Bulićiana, 1924. Zeillerovo glavno djelo je njegov prilog u prva dva volumena »Histoire de l'Eglise« (urednici Fliche-Martin) o povijesti crkve. Iako starac, organizirao je i vodio V međunarodni kongres kršć. arheologije u Aix-en-Provence 1954. Učenjak Zeiller bio je istodobno praktičan katolik te je ujedno obnašao dužnost predsjednika Društva za konference sv. Vinka Paulskoga (»L'Osservatore Romano« 28. X 1962).

Spomenica liturgijskog tečaja. Nekoliko je puta objavljeno da iz štampe izlazi zbornik liturgijsko-pastoralnog tečaja u Zagrebu »Zajednička Žrtva«. Zbog tehničkih razloga izdanje te knjige je zakasnilo. Konačno možemo javiti da su radovi na tiskanju pri kraju. Tko se pretplatio do 1. siječnja dobit će ovaj zbornik po cijeni od 500 Din. Za ostale će cijena biti 650 Din. Tu je, uz nepredviđene troškove, uračunata i poštarina.

Samo je jedan središnji kršćanski misterij: Prelaz od smrti na život. Taj misterij je bit sve liturgije i svakog svetkovanja.

T. Maertens